

**Akredytacja producentów materiałów odniesienia
w kontekście wymagań normy PN-EN ISO 17034:2017-03**

Katarzyna Kluska

Spotkanie Sekcji Ochrony Środowiska - Radom 07.11.2024 r.

O nas

Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze Spółka z o.o. jako spółka prawa handlowego rozpoczęła działalność 1 września 1998 r. Spółka powstała na bazie majątku kopalń w wyniku restrukturyzacji usług laboratoryjnych w zakładach Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. CLP-B Sp. z o.o. funkcjonuje w ramach GK JSW, którą wspiera działalnością laboratoryjną i inspekcyjną.

Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
44-335 Jastrzębie-Zdrój
ul. Rybnicka 6

- Pracownia Badań – Oddział Dąbrowa Górnicza
42-523 Dąbrowa Górnicza
ul. Koksownicza 1
- Pracownia Badań – Oddział Radlin
44-310 Radlin
ul. Hutnicza 1
- Pracownia Badań – Oddział Zabrze
41-803 Zabrze
ul. Zamkowa 9
- Pracownia Badań – Oddział Wałbrzych
58-305 Wałbrzych
ul. Karkonoska 9

Akredytacja

Centrum Badań

PN-EN ISO 17025:2018-02

Jednostka Inspekcyjna

PN-EN ISO/IEC 17020:2012

Ośrodek Badań Biegłości

PN-EN ISO/IEC 17043:2011

Producent Materiałów Odniesienia

PN-EN ISO 17034:2017-03

Zespół Pracowni Wzorcowań

JUŻ WKRÓTCE

Certyfikacja

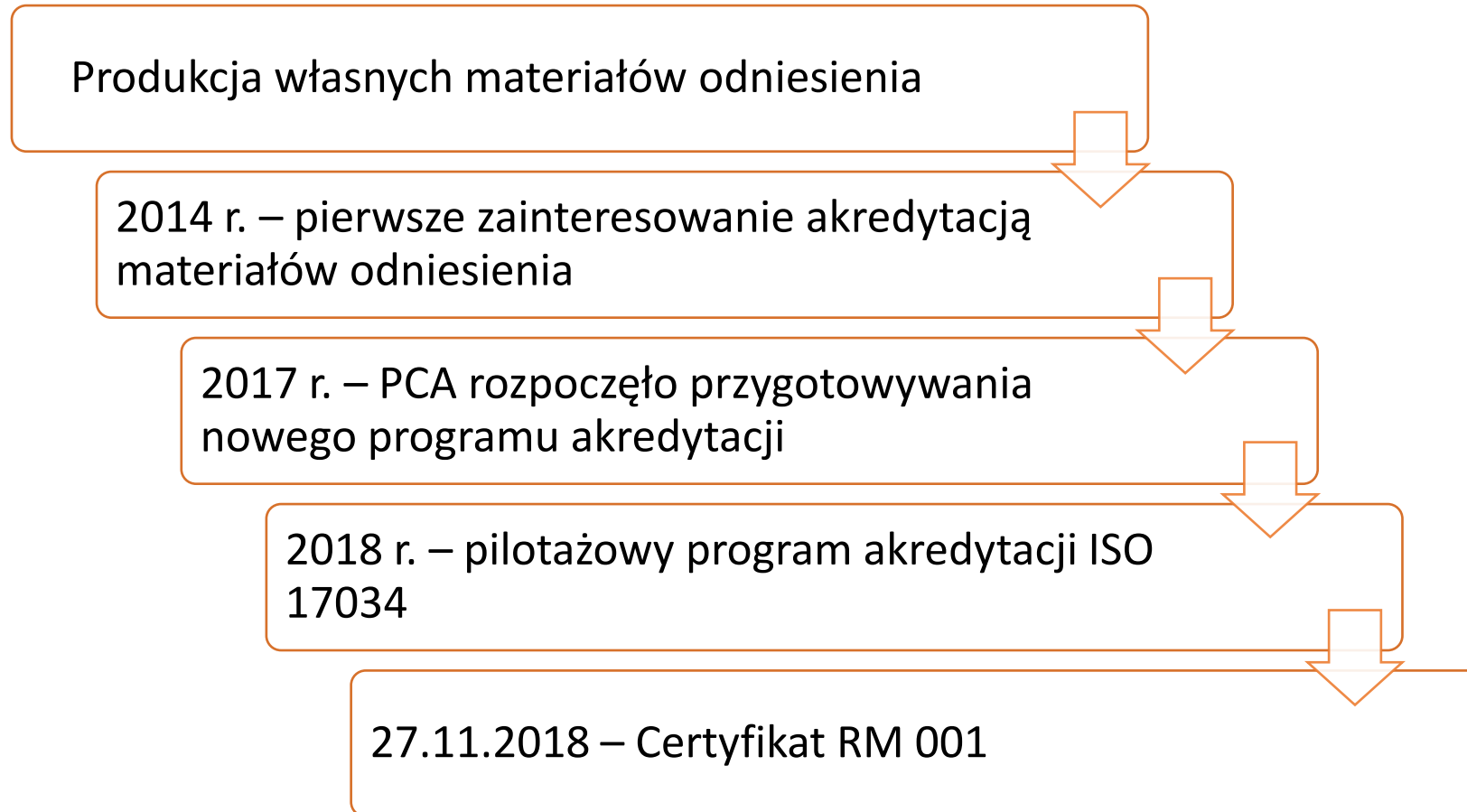
W CLP-B wdrożyliśmy, utrzymujemy i doskonalimy system zgodny z normą PN-EN ISO 9001:2015-10.

Nr Certyfikatu: NC-2813

System Zarządzania Jakością
zgodny z PN-EN ISO 9001:2015-10

Geneza

Producent Materiałów Odniesienia - RMP

jednostka (organizacja lub przedsiębiorstwo, publiczne lub prywatne), która jest w pełni odpowiedzialna za planowanie i zarządzanie projektem, przypisanie i podjęcie decyzji o wartościach właściwości i odpowiednich niepewnościach, autoryzowanie wartości właściwości oraz wydanie certyfikatu materiału odniesienia lub innych stwierdzeń dotyczących materiałów odniesienia, które produkuje.

[ŹRÓDŁO: *ISO Guide 30:2015, 2.3.5*]

Norma akredytacyjna RMP

PN-EN ISO 17034:2017-03 - Ogólne wymagania dotyczące kompetencji producentów materiałów odniesienia

Program akredytacji RMP

DARM-01 - Akredytacja Producentów Materiałów Odniesienia .

Kompetentny Producent Materiałów Odniesienia

Kompetentny producent w obszarze produkcji materiałów odniesienia i certyfikowanych materiałów odniesienia:

- spełnia wymagania normy **PN-EN ISO 17034**,
- spełnia mające zastosowanie wymagania norm **PN-EN ISO/IEC 17025 / PN-EN ISO 15189**,
w tym polityki PCA: **DA-05 i DA-06**,
- postępuje zgodnie z wytycznymi:
  - przewodnika **PKN-ISO Guide 31** - Materiały odniesienia. Zawartość certyfikatów, etykiet i dokumentacji towarzyszącej,
  - przewodnika **PKN-ISO Guide 35** - Materiały odniesienia. Wytyczne dotyczące charakteryzowania oraz oceny jednorodności i stabilności lub stosuje metody alternatywne.

DARM-01 -AKREDYTACJA PRODUCENTÓW MATERIAŁÓW ODNIESIENIA

Polskie Centrum Akredytacji podczas prowadzenia ocen producentów materiałów odniesienia w procesie akredytacji i nadzoru postępuje zgodnie z ogólnymi zasadami podanymi w dokumencie **DA-01** - Opis systemu akredytacji oraz zasadami określonymi w programie akredytacji **DARM-01**.

DARM-01 -AKREDYTACJA PRODUCENTÓW MATERIAŁÓW ODNIESIENIA

W przypadku, gdy wymagania normy **PN-EN ISO 17034** wskazują normę **PN-EN ISO/IEC 17025**, jako wymagania właściwe do wykazania kompetencji, producent materiałów odniesienia powinien postępować zgodnie z mającymi zastosowanie wymaganiami normy.

Dodatkowo, w przypadku ubiegania się o akredytację producent materiałów odniesienia powinien spełnić warunki akredytacji przyjęte w deklaracji zawartej we wniosku o akredytację (**FA-01**), a po udzieleniu akredytacji warunki wynikające z Kontraktu z akredytowanym podmiotem i dokumentów z nim związanych.

Zagadnienia związane z umową

Przegląd umowy powinien prowadzić do uzgodnienia i akceptacji przez zamawiającego (zlecającego) produkcję wszystkich podwykonawców, których producent materiałów odniesienia angażuje do realizacji części produkcji.

Przeglądem powinien być objęty również wniosek o produkcję określonego materiału odniesienia pochodzący od samego producenta materiałów odniesienia.

Zagadnienia związane z umową

Zagadnienia związane z umową w tym przegląd zapytań, zleceń, i umów obejmuje:

- obsługę zapytań Klientów;

Na każde zapytanie Klientów dotyczące możliwości technicznych oraz warunków handlowych dotyczących przygotowania/produkcji/sprzedaży RM, udzielana jest odpowiedź ustna lub pisemna.

- przegląd wymagań Klienta i uzgadnianie warunków współpracy;

Potrzeby Klienta, są przeglądane przez osoby upoważnione pod kątem możliwości ich realizacji, posiadania zasobów oraz zdolności do spełnienia wymagań. W przypadku pozytywnego wyniku przeglądu, uzgadniane są z Klientem warunki współpracy.

Kwestie umowne

Wszelkie zapytania, przetargi lub umowy dotyczące produkcji RM powinny zostać poddane przeglądowi, po udokumentowaniu polityki i procedur ustanowionych przez RMP, w celu zapewnienia że:

- a) wymagania dla RM-ów i ich wytwarzania są odpowiednio zdefiniowane, udokumentowane i zrozumiałe,
- b) RMP posiada zasoby i zdolność do spełnienia wymagań,

Zaleca się aby przegląd obejmował wszelkie prace, które muszą być zleczone podwykonawcom przez RMP.

RMP powinien prowadzić ewidencję tych przeglądów, w tym wszelkie zmiany, zapisy z odpowiednich rozmów z klientem w odniesieniu do jego wymagań oraz podwykonawstwa.

Kwestie umowne

- zawieranie umów i przyjmowanie zleceń

Po uzgodnieniu z Klientem warunków współpracy zawierane są umowy/zlecenia na realizację usługi.

- zmiany do umowy/zlecenia

Jeśli Klient zgłasza potrzebę wprowadzenia zmian do umowy/zlecenia wówczas zmiany te są przeglądane pod kątem możliwości ich uwzględnienia.

Bezstronność

RMP powinien być zorganizowany i zarządzany w taki sposób aby zagwarantować bezstronność.

Działalność RMP podejmowana jest w sposób bezstronny.

RMP jest odpowiedzialny za bezstronność swojej działalności i nie pozwala na to, aby komercyjne, finansowe inne zagrożenia i bodźce naruszały bezstronność producenta lub jego personelu.

RMP identyfikuje ryzyko zagrażające jego bezstronności.

W razie zidentyfikowania ryzyka producent wykazuje w jaki sposób je eliminuje lub minimalizuje.

Bezstronność

Aby zapewnić, że personel kierowniczy, techniczny był wolny od nacisków handlowych i finansowych, wynagrodzenie personelu jest niezależne od liczby wyprodukowanych materiałów odniesienia, każdy pracownik składa pisemną deklarację o bezstronnym i rzetelnym wykonywaniu obowiązków.

Działalność produkcyjna RMP prowadzona jest na gruncie rzetelności, uczciwości, w oparciu o profesjonalizm i bezstronność wszystkich pracowników .

Najwyższe kierownictwo opracowało Zasady Etyki, określające wskazówki dotyczące sposobu realizacji obowiązków wszystkich pracowników.

Poufność

RMP powinien być odpowiedzialny i postępować w sposób odpowiedni z wszelkimi uzyskanymi informacjami, w tym informacjami poufnymi.

Gdy prawnie wymagane jest od RMP lub umownie zobowiązany jest on do ujawnienia poufnych informacji, zainteresowana osoba fizyczna lub jednostka powinna być poinformowana o tym fakcie, chyba że, jest to prawnie zabronione.

Poufność

Cały personel RMP, łącznie z podwykonawcami i osobami działającymi w imieniu RMP zachowuje poufność wszelkich informacji otrzymanych lub wytworzonych w czasie realizacji produkcji materiałów odniesienia, z wyjątkiem sytuacji wymaganej prawem.

Poufność informacji dotyczących prowadzonych działalności jest chroniona poprzez realizację następujących ustaleń:

- pracownicy RMP, składają pisemne zobowiązanie do zachowania poufności,
- przekaz telefoniczny informacji związanej z produkcją materiału odniesienia wymaga zweryfikowania tożsamości osoby odbierającej informację.

Wymagania strukturalne (struktura)

RMP powinien być osobą prawną lub określoną częścią osoby prawnej, która może być odpowiedzialna za wszystkie działania związane z produkcją RM.

RMP powinien być zorganizowany i działać w taki sposób aby spełniać wszystkie mające zastosowanie wymogi niniejszej normy międzynarodowej, niezależnie od tego, czy wykonuje pracę w stałych placówkach czy w innych miejscach.

Personel

Producent materiałów odniesienia powinien zapewnić, aby personel zaangażowany w realizację nieakredytowanych badań/pomiarów lub ocenę wyników badań/pomiarów uzyskanych od podwykonawców i wykorzystywanych do produkcji materiałów odniesienia, był nadzorowany i kompetentny.

Personel producenta materiałów odniesienia realizujący nieakredytowane badania /pomiaru lub ocenę wyników badań/pomiarów uzyskanych od podwykonawców i wykorzystywanych do produkcji, powinien mieć odpowiednie wykształcenie, przeszkolenie, wiedzę techniczną i doświadczenie niezbędne do realizacji tych działań oraz znać wymagania normy **PN-EN ISO/IEC 17025**.

Personel

Cały personel zaangażowany w produkcję RM jest odpowiednio nadzorowany, kompetentny oraz działa zgodnie z wymaganiami systemu zarządzania PN-EN ISO 17034:2017-03. Kierownictwo i pozostały personel, posiadają Imienne karty stanowiskowe, w których określone są szczegółowo:

- pełniona funkcja
- podległość organizacyjna
- wykształcenie
- doświadczenie w praktyce
- odpowiedzialność
- uprawnienia

Ponadto personel techniczny RMP posiada stosowne uprawnienia/upoważnienia nadawane na podstawie zatwierdzonych kryteriów.

Personel

- UPOWAŻNIENIA DO PRZEPROWADZANIA BADAŃ/ PRZYGOTOWANIA MATERIAŁU ODNIESIENIA/ WYKONYWANIA OZNACZEŃ W CELU OKREŚLENIA STABILNOŚCI I JEDNORODNOŚCI , CHARAKTERYSTYKI RM.
- UPOWAŻNIENIA DO OBSŁUGIWANIA WYPOSAŻENIA / NADZORU NAD WYPOSAŻENIEM.
- UPOWAŻNIENIA DLA PERSONELU WYDAJĄCEGO I AUTORYZUJĄCEGO RAPORT CERTYFIKACYJNY I CERTYFIKAT MATERIAŁU ODNIESIENIA.
- UPRAWNIENIA/UPOWAŻNIENIA DO PROWADZENIA AUDITÓW WEWNĘTRZNYCH

Personel

RMP może powołać eksperta, którym może być Upoważniony pracownik lub osoba spoza Organizacji i należy także określić kryteria wyboru eksperta.

m.in.:

- praktyczna znajomość zasad wykonywania oznaczeń/pomiarów,
- szkolenie w zakresie wymagań normy PN-EN ISO 17034:2017-03,
- znajomość zagadnień statystycznych zawartych w normie PN-EN ISO/IEC 13528:2015,
- znajomość przepisów prawnych.

Podwykonawstwo

Producent materiałów odniesienia powinien posiadać umowy z podwykonawcami, których angażuje do realizacji części produkcji materiałów odniesienia.

W przypadku korzystania z nieakredytowanego podwykonawstwa w zakresie badań/pomiarów, producent powinien zapewnić, że podwykonawcy działają zgodnie z mającymi zastosowanie wymaganiami normy **PN-EN ISO/IEC 17025**

i uwzględnić w kryteriach dla podwykonawców, co najmniej:

- uzyskanie pozytywnych wyników uczestnictwa podwykonawcy we właściwych dla podzlecanych badań/pomiarów programach PT/ILC,
- zapewnienie spójności pomiarowej wyników podzlecanych badań/pomiarów,
- przedstawianie wyników badań/pomiarów wraz ze stwierdzeniami dotyczącymi oszacowanej niepewności pomiaru.

Podwykonawstwo

RMP **nie powinien korzystać z podwykonawstwa** w poniższych procesach:

- planowanie produkcji,
- wybór podwykonawców,
- przypisanie wartości i ich niepewności,
- autoryzacja wartości i ich niepewności,
- autoryzacja dokumentów RM.

Podwykonawstwo

RMP prowadzi Rejestr wszystkich podwykonawców, wykorzystywanych do realizowania produkcji materiałów odniesienia, który zawiera także zapisy dotyczące dowodów zgodności podwykonawców z odpowiednimi wymaganiami oraz rejestr prac realizowanych przez podwykonawców.

Wymagania dotyczące systemu zarządzania

Opcje

Ogólne

RMP powinien ustanowić i utrzymywać system zarządzania, który może sprostać wymaganiom niniejszej normy międzynarodowej zgodnie z wariantem A lub B.

Opcja A

RMP powinien ustanowić, wdrożyć i utrzymywać udokumentowany system zarządzania, który obejmuje zakres jego działalności w zakresie produkcji RM, obejmujący rodzaj, zakres i skalę produkcji RM, którą podejmuje.

Opcja B

RMP który wdrożył i utrzymuje system zarządzania zgodny z wymaganiami ISO 9001, i który jest w stanie wykazać spełnienie wymagań rozdziałów 4 do 7 niniejszej normy (ISO 17034), spełnia wymagania systemu zarządzania z rozdziałów 8.2 do 8.11.

Wymagania dotyczące systemu zarządzania

Polityka i cele

RMP powinien określić i udokumentować swoją politykę, cele i zapewnienie utrzymania jakości w każdym aspekcie procesu produkcji, przechowywania i dystrybucji RM.

Ogólna dokumentacja systemu zarządzania

Dokumentacja stosowana w systemie zarządzania powinna być zakomunikowana, zrozumiała, dostępna i wdrożona przez cały zaangażowany personel.

Przegląd zarządzania

Zgodnie z wcześniej ustalonym planem i procedurą, najwyższe kierownictwo RMP powinno przeprowadzać okresowo przegląd swojego systemu zarządzania i procesów produkcyjnych w celu zapewnienia ich ciągłej przydatności i skuteczności oraz wprowadzenia niezbędnych zmian lub ulepszeń.

Audyty wewnętrzne

RMP powinien okresowo i zgodnie z ustalonym harmonogramem i procedurą przeprowadzać audyty wewnętrzne swoich działań w celu sprawdzenia, czy jego działalność w dalszym ciągu spełnia wymagania systemu zarządzania i niniejszej normy.

Działania dotyczące zarządzania ryzykiem i szansami

RMP powinien brać pod uwagę ryzyko i szanse w odniesieniu do:

- a) zagwarantowania, że system zarządzania może osiągnąć zamierzony(-e) rezultat (y);
- b) zwiększenie pożądanych skutków;
- c) ochrona, lub redukcja niepożądanych skutków;
- d) osiągnięcie poprawy.

Doskonalenie

RMP powinien ciągle doskonalić efektywność swojego systemu zarządzania poprzez stosowanie polityki jakości, celów jakościowych, wyników auditów, analizy danych, działań zapobiegawczych i korygujących oraz przeglądów zarządzania.

Opinie klientów

RMP powinien pozyskiwać opinie, zarówno pozytywne jak i negatywne, od klientów.

Informacje zwrotne uzyskiwane od klientów powinny być wykorzystywane i analizowane w celu doskonalenia systemu zarządzania, działalności produkcyjnej RM i obsługi klienta.

Pomiary zadowolenia Klientów te są prowadzone poprzez bezpośrednie ankietowanie Klientów, przy pomocy opracowanego kwestionariusza.

Kwestionariusz ten zestawia atrybuty jakości usługi, które mają istotny wpływ na zadowolenie Klienta i umożliwia Klientom nadanie każdemu z atrybutów punktowej rangi ważności oraz przyznanie tym atrybutom wartości punktowej, odpowiedniej do stopnia, w jakim Klient jest zadowolony z realizacji tych atrybutów.

Na podstawie danych zapisanych w kwestionariuszu, obliczane są - według określonych formuł matematycznych - cząstkowe wskaźniki zadowolenia Klientów z realizacji poszczególnych atrybutów oraz kompleksowy wskaźnik zadowolenia Klientów.

Szczegółowe zasady udzielania i utrzymania akredytacji producentów materiałów odniesienia

Zakres akredytacji

W zakresie akredytacji prezentowana jest informacja o działalności akredytowanego podmiotu, jaką jest produkcja materiałów odniesienia/certyfikowanych materiałów odniesienia, dla której PCA potwierdziło kompetencje producenta w odniesieniu do mających zastosowanie wymagań akredytacyjnych.

W zakresie akredytacji producenta materiałów odniesienia podawane są:

- rodzaj materiału odniesienia (certyfikowany materiał odniesienia, materiał odniesienia lub obydwa rodzaje),
- matryca materiału odniesienia,
- charakteryzowana właściwość,
- podejście stosowane do przypisywania wartości właściwości.

Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze Sp. z o.o.
ul. Rybnicka 6, 44-335 Jastrzębie Zdrój

Rodzaj materiału odniesienia (CRM/RM)	Nazwa materiału odniesienia / matryca materiału odniesienia lub artefakt	Charakteryzowana właściwość materiału odniesienia	Podejście stosowane do przypisywania wartości właściwości materiału odniesienia
CRM	Odpadowy materiał odniesienia	Zawartość popiołu	Przypisywanie wartości właściwości z zastosowaniem kilku metod o wykazanej dokładności, w kilku kompetentnych laboratoriach
		Zawartość siarki całkowitej	
		Zawartość węgla	
		Ciepło spalania	
		Zawartość części palnych	
		Zawartość części niepalnych	
		Strata prażenia	
		Zawartość chloru	
CRM	Koksowy materiał odniesienia	Zawartość popiołu	Przypisywanie wartości właściwości z zastosowaniem kilku metod o wykazanej dokładności, w kilku kompetentnych laboratoriach
		Zawartość części lotnych	
		Zawartość siarki całkowitej	
		Ciepło spalania	
		Zawartość fosforu	
Zawartość chloru			

Rodzaj materiału odniesienia (CRM/RM)	Nazwa materiału odniesienia / matryca materiału odniesienia lub artefakt	Charakteryzowana właściwość materiału odniesienia	Podejście stosowane do przypisywania wartości właściwości materiału odniesienia
CRM	Węglowy materiał odniesienia	Zawartość popiołu	Przypisywanie wartości właściwości z zastosowaniem kilku metod o wykazanej dokładności, w kilku kompetentnych laboratoriach
		Zawartość siarki całkowitej	
		Zawartość węgla pierwiastkowego	
		Zawartość wodoru	
		Zawartość azotu	
		Zawartość fosforu	
		Zawartość chloru	
		Zawartość części lotnych	
		Ciepło spalania	
		Zawartość rtęci	
		Zawartość pierwiastków i ich tlenków w próbkach po spopieleniu	
		żelaza, niklu, wapnia, magnezu, sodu, potasu, glinu, krzemu, tytanu, fosforu, siarki, baru, strontu	
		Zawartość pierwiastków i ich tlenków w próbkach niespopielonych	
żelaza, niklu, wapnia, magnezu, sodu, potasu, glinu, krzemu, tytanu, fosforu, siarki, baru, strontu			

Zasady prowadzenia ocen producentów materiałów odniesienia w procesach akredytacji i nadzoru

Proces akredytacji

Ocena producenta materiałów odniesienia w procesie akredytacji polega na weryfikacji spełnienia przez producenta materiałów odniesienia wymagań akredytacyjnych i warunków akredytacji w obszarze udokumentowania systemu zarządzania i jego wdrożenia w produkcji materiałów odniesienia, wnioskowanych do akredytacji.

Producent materiałów odniesienia powinien przeprowadzić przegląd dokumentacji systemu zarządzania na zgodność z wymaganiami akredytacyjnymi.

Zasady prowadzenia ocen producentów materiałów odniesienia w procesach akredytacji i nadzoru

Proces akredytacji

Wyniki przeglądu przedstawione w formularzu **FARM-02** powinny zostać dołączone do wniosku o akredytację (**FA-01**).

W procesach akredytacji PCA ocenia system zarządzania producenta materiałów odniesienia i jego kompetencje do produkcji określonych materiałów odniesienia.

W procesie akredytacji ocena producenta materiałów odniesienia składa się z:

- przeglądu dokumentacji dotyczącej producenta materiałów odniesienia,
- oceny na miejscu,
- obserwacji działań związanych z produkcją materiałów wnioskowanych do akredytacji.

W przypadku wniosku o akredytację obejmującego różne lokalizacje, ocena na miejscu jest prowadzona w siedzibie głównej producenta materiałów odniesienia oraz w innych lokalizacjach, w których realizowane są działania.

Producent materiałów odniesienia jest zobowiązany do przedstawienia informacji nt. zasobów wykorzystywanych do produkcji wnioskowanych do akredytacji materiałów odniesienia na formularzu **FARM-01**.

W przypadku, gdy producent materiałów odniesienia wykorzystuje w produkcji badania lub pomiary wykonywane w nieakredytowanym własnym laboratorium, PCA ocenia w procesie akredytacji kompetencje laboratorium producenta w odniesieniu do mających zastosowanie wymagań normy **PN-EN ISO/IEC 17025**.

W przypadku, gdy producent materiałów odniesienia korzysta z nieakredytowanego podwykonawstwa w zakresie badań lub pomiarów, PCA ocenia w procesie akredytacji działania producenta związane z wyborem i oceną kompetencji podwykonawcy oraz wykorzystaniem w produkcji prac zrealizowanych przez podwykonawców.

Nadzór planowany i ponowna ocena

W cyklu akredytacji w ramach ocen w nadzorze planowanym i ponownej oceny, PCA weryfikuje utrzymywanie przez producenta materiałów odniesienia kompetencji do realizacji produkcji materiałów objętych całym zakresem akredytacji, poprzez ocenę spełnienia wszystkich wymagań akredytacyjnych i warunków akredytacji stosując:

- przegląd dokumentacji dotyczącej producenta materiałów odniesienia,
- ocenę na miejscu spełnienia wymagań akredytacyjnych i warunków akredytacji (wywiady/rozmowy, przeglądy dokumentów i zapisów, audit pionowy procesów),
- obserwację wybranych działań technicznych związanych z produkcją.

Nadzór planowany i ponowna ocena

Program nadzoru jest ustalany w sposób zapewniający, że w danym cyklu akredytacji oceniane są:

- działania producenta związane z produkcją materiałów odniesienia reprezentatywne dla posiadanego przez producenta zakresu akredytacji,
- mające zastosowanie wymagania akredytacyjne,
- oceniony jest zaangażowany w działania personel, przy uwzględnieniu lokalizacji, w których są prowadzone działania.

Działania związane z realizacją produkcji materiałów odniesienia objętych aktualnym zakresem akredytacji są oceniane nie rzadziej niż raz na dwa lata.

Oceny na miejscu są planowane w programie nadzoru nie rzadziej niż raz na dwa lata.

W nadzorze planowanym oraz w trakcie ponownej oceny producenta materiałów odniesienia, PCA prowadzi każdą ocenę w siedzibie głównej oraz w wybranych lokalizacjach (jeśli dotyczy).

Lokalizacje wybiera się tak, aby w trakcie całego cyklu akredytacji, włącznie z ponowną oceną, zostały ocenione wszystkie lokalizacje.

Dodatkowo w planach poszczególnych ocen w nadzorze i ponownej oceny są uwzględniane informacje dotyczące:

- funkcjonowania i złożoności systemu zarządzania producenta materiałów odniesienia,
- zakresu poprzednich ocen i stosowanych technik oceny, w tym obserwowanych działań technicznych związanymi z produkcją,
- dotychczasowych doświadczeń z ocen (w tym wyniki poprzednich ocen w cyklu - niezgodności i spostrzeżenia oraz reakcja producenta w odniesieniu do wyników ocen),
- działań producenta materiałów odniesienia (skargi i inne informacje dotyczące producenta),
- istotnych zmian mających wpływ na spełnienie wymagań akredytacyjnych (np. zmiana personelu, zmiana w obszarze podwykonawstwa, itp.).

Akredytowany producent materiałów odniesienia jest zobowiązany do bieżącego zgłaszania do PCA działalności możliwych do obserwacji w obszarach wskazanych przez PCA do kolejnych ocen w cyklu akredytacji.

W uzasadnionych przypadkach, przy produkcji trwającej dłużej niż 1 rok, dopuszcza się przeprowadzenie obserwacji próbek demonstracyjnych poszczególnych etapów produkcji.

W przypadku, gdy producent materiałów odniesienia korzysta z nieakredytowanego podwykonawstwa w zakresie badań/pomiarów, które mają wpływ na wyniki produkcji, PCA może przeprowadzić, co najmniej raz w cyklu akredytacji, obserwację działań producenta u podwykonawcy, aby ocenić w jaki sposób producent weryfikuje kompetencje podwykonawcy do realizacji podzleconych zadań.

Do dnia 15 grudnia każdego roku kalendarzowego akredytowany producent materiałów odniesienia powinien przekazać do PCA informacje o planowanych w następnym roku nowych produkcjach lub etapach kontynuowanych produkcji, z uwzględnieniem identyfikacji własnych działań i działań realizowanych przez podwykonawców (jeżeli ma zastosowanie) oraz informacje nt. zmian zasobów wykorzystywanych w procesach produkcji materiałów odniesienia.

Zmiany zakresu akredytacji

Rozszerzenie zakresu akredytacji może dotyczyć:

- nowych rodzajów materiałów odniesienia,
- nowego składu matrycowego materiałów odniesienia,
- nowych charakteryzowanych właściwości materiałów odniesienia,
- nowego podejścia stosowanego do przypisywania wartości właściwości materiałów odniesienia,
- nowej lokalizacji.

PCA, na podstawie wniosku o rozszerzenie zakresu akredytacji, przeprowadza pełną ocenę kompetencji, w tym ocenę na miejscu i obserwacje działań związanych z produkcją.

Decyzja w sprawie przeprowadzenia oceny w formie przeglądu dokumentacji podejmowana jest przez PCA, o ile wcześniejsze oceny producenta wskazują na dobrą skuteczność funkcjonowania systemu zarządzania.

Szczegółowe warunki zawieszenia akredytacji

Zawieszenie akredytacji w całości lub w części zakresu, oprócz zasad określonych w dokumencie DA-01, następuje w przypadku:

- braku możliwości wykazania kompetencji producenta materiałów odniesienia do realizacji produkcji materiałów odniesienia (zademonstrowania i/lub posiadania udokumentowanych działań własnych związanych z produkcją),
- braku możliwości wykazania kompetencji podwykonawców przewidzianych w systemie zarządzania zaangażowanych do produkcji materiałów odniesienia (jeżeli ma to zastosowanie).

Akredytacja RMP - korzyści

- potwierdzenie kompetencji (**akredytacja**) w zakresie produkcji określonych RM/CRM na podstawie spełnienia wymagań normy międzynarodowej powszechnie uznanej i przyjętej do stosowania;
- powszechne uznanie certyfikatów / dokumentów RM/CRM wydanych w ramach posiadanego zakresu akredytacji w obszarze wykazania spójności pomiarowej;
- możliwość stosowania RM/CRM przez jednostki oceniające zgodność – bez konieczności dodatkowych potwierdzeń / wykazywania kompetencji RMP;
- powszechna informacja o możliwościach technicznych RMP - zakres akredytacji.

Dziękuję za uwagę

Dyrektor ds. Systemów Zarządzania i Zarządzania Ryzykiem

Katarzyna Kluska

Zapraszamy do kontaktu:

Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze Sp. z o.o.

ul. Rybnicka 6

44-335 Jastrzębie-Zdrój

tel. 32 75 65 296

info@clpb.pl

www.clpb.pl